Raadsvoorstel
Openbaar

Onderwerp
Nachtvisie Nijmegen

Opsteller	Maerle Snabel	**Collegebesluit**	29 oktober 2024
Programma	Cultuur en Cultureel erfgoed, Economie en Toerisme, Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	**Behandeldatum Raad**	18 december 2024
Portefeuillehouder	N.P. Vergunst, J.A.R. Brom, C.M.H. Daemen	**Status**	Openbaar

---

Samenvatting
Nachtcultuur is een onderdeel van cultuur, maar werd niet altijd als zodanig (h)erkend. Dit deel van de cultuursector is van oudsher vrij autonoom en zelfredzaam. Dit maakt nachtcultuur sterk, maar ook kwetsbaar als ontwikkeling en uitvoering niet zo vanzelfsprekend zijn. Nachtcultuur heeft ondersteuning nodig van de gemeente. We geven die ondersteuning omdat we de waarde van nachtcultuur onderkennen voor de stad. Nachtcultuur levert een grote bijdrage aan het culturele klimaat in Nijmegen. Daarnaast heeft de aanwezigheid ervan positieve economische effecten en een positieve invloed op de aantrekkelijkheid en het imago van de stad (Old city, Young vibe). Tenslotte levert de aanwezigheid van nachtcultuur een bijdrage aan het welzijn van onze inwoners. Met de Nachtvisie Nijmegen willen we op integrale wijze inzetten op het zichtbaar maken, behouden en versterken van een aantrekkelijke nachtcultuur voor iedereen. We willen de nachtcultuur versterken door deze te ontwikkelen naar de toekomst.

Voorstel

1. De ‘Nachtvisie Nijmegen, samen maken we de nachtcultuur’ vast te stellen, waarin als belangrijkste inhoud wordt vastgelegd dat
   - we de nachtcultuur onderkennen als waardevol voor Nijmegen en deze ondersteunen;
   - we inzetten op versterking van de nachtcultuur.
2. De visie "Samen maken we de nacht" wordt integraal opgenomen in de Nachtvisie Nijmegen als leidraad voor:
   • Het versterken van de samenwerking tussen de gemeente, culturele instellingen en ondernemers in het nachtleven.
   • Het vermijden van een niet-inclusieve benadering van de term nachtcultuur door een breed en toegankelijk nachtlandschap te bevorderen waarin zowel gesubsidieerde als commerciële initiatieven een plek hebben.
3. In de uitwerking van de Nachtvisie wordt expliciet opgenomen dat:
   • Het onderscheid tussen nachtcultuur en uitgaansleven wordt losgelaten ten gunste van een inclusieve benadering.
   • De gemeente actief investeert in een gelijkwaardige samenwerking met ondernemers die zonder subsidie een belangrijke bijdrage leveren aan het Nijmeegse nachtlandschap.
   • De gemeente, in het kader van broedplaatsen en uitvliegen en op eigen benen staan het economische bewustwording in de nachtcultuur actief bevorderd.

Aanleiding

In het coalitieakkoord ‘Ons Nijmegen. Stad van Iedereen 2023-2026’ staat dat wij de ambitie hebben om een nachtvisie te maken. “We ontwikkelen een Nachtvisie met daarin een herstelplan voor het nachtleven. We versterken daarmee de lokale economie en aantrekkelijkheid van de binnenstad. We vinden voldoende aanbod van podia en locaties voor dancefeesten belangrijk.”

Zoals afgesproken leggen wij de Nachtvisie Nijmegen ter vaststelling voor aan de gemeenteraad. In de Nachtvisie Nijmegen gaat het om de nachtcultuur. Nachtcultuur verwijst naar het aanbod van culturele activiteiten in de nacht (globaal tussen 22.00 uur en 06.00 uur) dat een voedingsbodem en een podium biedt voor culturele makers en hun bezoekers. Festivals en evenementen rondom culturele activiteiten horen ook bij nachtcultuur, ook als ze eerder starten. De nachtcultuur kenmerkt zich door culturele activiteiten zoals muziek, dans, kunst, theater, performances en visuele identiteiten. De nachtcultuur biedt een plek voor inspiratie, kruisbestuiving, een podium voor talent, (sub)culturen en biedt ruimte voor persoonlijke ontwikkeling van makers en bezoekers. De scene rondom de nacht: dj’s, organisatoren, vormgevers, online radiostations, programmeurs, producenten, technici en bezoekers hoort ook bij nachtcultuur.

Beoogde impact

Het thema nachtcultuur speelt bij verschillende beleidsdomeinen. Op het onderwerp is nog onvoldoende samenwerking/uitwisseling met de stad. Met een integrale visie op nachtcultuur willen we daar verandering in brengen.

De Nachtvisie Nijmegen past bij onze ambitie uit het programma Cultuur en Cultureel erfgoed: ‘we zijn een aantrekkelijke stad met een bereikbaar en hoogwaardig cultureel aanbod en hebben een cultureel klimaat gericht op vernieuwing en innovatie. De doelen die erbij passen zijn: We maken kunsten en cultuur toegankelijk voor iedereen, we vergroten de aantrekkingskracht van Nijmegen en we geven ruimte aan innovatie en creativiteit. Vanuit het programma Economie en Toerisme past de ambitie ‘We dragen de stad met trots uit en hebben een krachtig (inter)nationaal profiel. Het doel wat erbij past is ‘We profileren Nijmegen als oudste stad met een jong en bruisend karakter’.
Vanuit het programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg past de ambitie ‘Inwoners voeren eigen regie over hun leven, gezin en gezondheid en actief deelnemen aan de maatschappij. Men heeft respect voor elkaar en ondersteunt elkaar. Het doel wat erbij past is ‘Inwoners van Nijmegen kunnen (vrij) zichzelf zijn en worden hierin geaccepteerd’.

De uitvoering van de Nachtvisie Nijmegen krijgt na de vaststelling van de Nachtvisie Nijmegen verder vorm en vindt plaats binnen de eerder genoemde programma’s. De activiteiten zullen landen in bestaand beleid, waar veel explicieter aandacht zal komen voor nachtcultuur.

Argumenten

1.1. Nachtcultuur is waardevol voor Nijmegen.
Nachtcultuur heeft waarde voor de stad, ook niet gebruikers zien de waarde van de nachtcultuur. In de periode eind december 2023 tot half januari 2024 is een peiling uitgevoerd over de Nijmeegse nachtcultuur door Onderzoek en Statistiek van de gemeente

Nijmegen. Ruim 2200 mensen hebben meegedaan, zowel bezoekers als niet-bezoekers van nachtcultuur. Bijna alle bezoekers van de Nijmeegse nachtcultuur vinden dat nachtcultuur een plek hoort te hebben in Nijmegen. Ook van de niet-bezoekers is een meerderheid die mening toegedaan (63%); een relatief kleine groep niet-bezoekers vindt dat nachtcultuur geen plek hoort te hebben in Nijmegen (7%) (rest 'neutraal' of 'weet niet').

1.2. Nachtcultuur heeft culturele waarde.
Nachtcultuur is integraal onderdeel van het cultuurbeleid. We willen een aanbod voor en door iedereen. Nachtcultuur vergroot de aantrekkingskracht van Nijmegen. Nachtcultuur brengt een heel scala aan cultuuruitingen/activiteiten, muziekstijlen, visuele identiteiten (bijvoorbeeld in de vorm van dans en kledingstijlen) voort. De communities die rondom nachtcultuur ontstaan bieden een vruchtbare bodem voor talent en vernieuwing. De organisaties en plekken waar ruimte is voor experiment zijn de drijvende kracht achter vernieuwing en zorgen voor een divers aanbod.

1.3. Nachtcultuur heeft economische waarde.
We zien de economische waarde van nachtcultuur niet alleen in termen van werkgelegenheid en inkomsten. We zien ook dat nachtcultuur een sterke aanjager kan zijn voor de creatieve en culturele economie in de stad. De nachtcultuur heeft een positieve invloed op het imago van onze stad (jong en bruisend) en draagt bij aan de aantrekkingskracht op inwoners, bedrijven, organisaties en toeristen. Om deze meerwaarde te behalen sturen we op samenwerking binnen de nachtcultuursector.

1.4. Nachtcultuur heeft sociale waarde.
We zien de betekenis van de nachtcultuur voor de persoonlijke ontwikkeling en het welzijn van onze inwoners en willen dat ondersteunen. Nachtcultuur heeft de functie van een ontmoetingsplek. Het is de plek waar individuen en gemeenschappen samen komen en zich vrij kunnen ontwikkelen. We vinden het van belang dat de nachtcultuur een (sociaal) veilige plek is en blijft voor bezoekers en werkenden waar ze zich kunnen uiten en ontplooien. Aandacht voor inclusie en gezondheid in de nacht hoort hier bij. Een inclusievere nachtcultuur draagt bij aan een open en toegankelijke stad.

1.5. Nachtcultuur heeft ondersteuning van de gemeente nodig.
Nachtcultuur is van oudsher een vrij autonoom deel van de cultuursector. Binnen de nachtcultuur regelen mensen het zelf, vaak zonder overheidsbemoeienis. Dit maakt de nachtcultuur sterk, maar ook kwetsbaar als ontwikkeling en uitvoering niet zo vanzelfsprekend zijn. De nachtcultuur en het ecosysteem er om heen heeft ondersteuning nodig van de gemeente. Ruimte voor experiment, voor creativiteit, voor vernieuwing, voor innovatie, is er bijna niet meer. De druk op economische groei remt culturele innovatie. Dit leidt tot ongewenste stagnatie over de brede linie van nachtcultuur.

1.6. We zetten in op versterking van de nachtcultuur.
We zien de waarde van de nachtcultuur voor de stad, maar ook de kwetsbaarheid en beseffen dat we als gemeente samen met de stad hier een rol in hebben te spelen door de juiste omstandigheden te creëren voor een sterke Nijmeegse nachtcultuur. Samenwerking tussen gemeente en nachtcultuur is nodig, waarbij er vanuit beide perspectieven gekeken kan worden naar de knelpunten en kansen om tot uitvoerbare oplossingen te komen. Ons

gemeentelijk beleid is niet zomaar toe te passen op nachtcultuur en dat vraagt op punten extra aandacht. Bij de beleidsterreinen cultuur, economie, toerisme, gezondheid en welzijn is in de aanloop naar de Nachtvisie meer aandacht gekomen voor nachtcultuur en in het verlengde daarvan het brede uitgaansleven.

Kanttekeningen
Dit is de eerste nachtvisie die in Nijmegen wordt ontwikkeld. We hebben met veel partijen in de stad gesproken en geschakeld. De ambities en de verwachtingen in de stad zijn hoog ten aanzien van de visie. Met name waar het gaat om de uitvoering en de behoefte aan (soms letterlijke) ruimte voor nachtcultuur. Na het vaststellen van de visie gaan we de uitvoering bepalen. In de visie geven we een richting aan. Het versterken van de nachtcultuur heeft tijd en ruimte nodig en dat matcht niet altijd met de, weliswaar begrijpelijke, ongeduld en enthousiasme die er in de stad is. We trekken voor de uitvoering samen op met de stad. Er zullen korte en lange termijn acties benoemd worden. Er zullen knelpunten zijn die snel kunnen worden opgepakt, maar ook zijn er dilemma's die niet gelijk een oplossing kennen.
Fatale termijn
We hebben de raad toegezegd om in 2024 met een Nachtvisie te komen. Daarnaast zijn de ambities en de verwachtingen in de stad zijn hoog en wil men graag snel aan de slag met de uitvoering nadat de Nachtvisie Nijmegen is vastgesteld.

Financiën
De Nachtvisie Nijmegen is ontwikkeld vanuit het programma Cultuur en Cultureel erfgoed in samenwerking met Economie en Toerisme en Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg. Vooruitlopend op de Nachtvisie Nijmegen is al een aantal activiteiten uitgevoerd in 2024 zoals de subsidie aan stichting Nachtburgemeester Nijmegen (€29.000,00 vanuit programma Cultuur en Cultureel erfgoed en €10.000,00 vanuit programma Economie) en een subsidie voor de organisatie van een nachtsymposium (€17.000,00 vanuit programma Cultuur en Cultureel Erfgoed). Er is aangesloten bij regulier beleid, waarbij nachtcultuur als extra aandachtspunt is opgenomen.
In 2025 vertalen wij de visie naar een uitvoering voor 2025 en 2026 met de bijbehorende budgetten zoals geraamd in de begroting van het programma Cultuur en Cultureel erfgoed (Infra en overige).

Vervolg
Na de vaststelling van de Nachtvisie Nijmegen gaan wij verder aan de slag met de uitvoering. In de Nachtvisie Nijmegen geven wij een aantal voorbeelden langs welke lijnen de uitvoering zal verlopen (stroomlijnen samenwerkingen gemeente en nachtcultuur, vernieuwing Horecanota, Broedplaatsenbeleid, subsidieregelingen) Wij zullen uw raad begin 2025 infomeren over de uitvoering.

Bijlagen
1. Nachtvisie Nijmegen (inclusief bijlagen)